

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 589

vineri 2 decembrie 1960

8 pagini 25 bani

Să consolidăm rezultatele obținute în generalizarea învățămîntului

Problema încheierii generalizării învățămîntului de 7 ani, sarcină trasată de cel de al III-lea Congres al P.M.R., se bucură de toată atenția din partea organelor de partid și de stat, a conducătorilor de școli și a cadrelor didactice.

Înainte de deschiderea anului școlar, cit și după aceea, în marea majoritate a raioanelor țării noastre s-au întreprins acțiuni variate în vederea cuprinderii în clasa a V-a a tuturor absolvenților clasei a IV-a. Ca urmare, procentul de cuprindere în clasa a V-a este în prezent de circa 96% din absolvenții clasei a IV-a, față de cuprinderea de 88,2% din anul școlar trecut. Există, prin urmare, condițiile ca sarcina trasată de partid să fie îndeplinită înainte de termen.

Merită a fi subliniate progresele realizate în această privință de unele regiuni ca București și Bacău și în special de regiunile Galați, Cluj și Iași, care în anul școlar trecut erau mult rămase în urmă, dar care în prezent s-au ridicat la nivelul mediei pe țară a cuprinderii în clasa a V-a. În regiunea Galați, de pildă, procentul de cuprindere a crescut de la 80,5% în anul trecut la 96,1%, iar în regiunea Iași de la 81,9% la 94,8%. Progresele dobândite de regiunile de mai sus, ca și de alte regiuni se datoresc în mare parte faptului că a crescut mult rețeaua școlilor de 7 ani și s-au dat în folosință numeroase localuri de școli și săli

noi de clasă. Astfel, în regiunea Iași au luat ființă 128 școli noi, în regiunea Bacău 111, iar în regiunea București 106. În același timp, pînă la deschiderea cursurilor în regiunea Iași s-au construit și dat în folosință 283 săli de clasă, iar în regiunea Galați 101 săli de clasă. De asemenea, succesele dobândite se datoresc și intensificării muncii politice de masă în rîndurile părinților.

Din păcate, însă, în regiunile Oradea, Hunedoara, Ploești, ca și în unele raioane din celelalte regiuni, organele răspunzătoare au tratat problema generalizării învățămîntului de 7 ani ca pe o problemă oarecare, ori s-au situat pe o poziție de automulțumire pe baza realizărilor din anul trecut. Abia în urma măsurilor luate după deschiderea anului școlar situația școlarizării și a cuprinderii în clasa a V-a s-a îmbunătățit într-o oarecare măsură și aici.

Principalul este acum de a se consolida rezultatele obținute, de a preveni pe cit posibil orice pierderi de elevi. De îndeplinirea acestei sarcini depinde încheierea în fapt a generalizării învățămîntului de 7 ani.

Experiența arată că acolo unde problema menținerii în școală a elevilor înscriși a fost scăpată din vedere, pierderile de elevi au făcut ca la sfîrșitul anului școlar procentul de cuprindere în clasa a V-a să fie mai mic decît cel

realizat la începutul anului. Unii elevi s-au retras, de pildă, de la cursuri în timpul anului, iar alții, avînd o frecvență sub 50%, au rămas repetenți. Toți aceștia sînt considerați ca neșcolarizați. De fapt măsura în care o școală se achită de sarcina realizării învățămîntului general și obligatoriu de 7 ani trebuie judecată nu după numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar, ci după cel al elevilor care promovează clasa de clasă, pînă la absolvirea școlii de 7 ani.

Se pare însă că mai sînt unele școli care n-au înțeles încă acest lucru, care consideră că și-au făcut datoria dacă au înscris în clasa a V-a pe toți sau aproape toți absolvenții clasei a IV-a din circumscripția respectivă, fără să mai acorde atenție faptului dacă frecvența cu regularitate sau nu. Așa, de pildă, în regiunea Oradea, unde procentul de cuprindere a ajuns doar la 92%, în primele două luni din acest an s-au înregistrat 156 de elevi din clasa a V-a cu o frecvență mai mică de 50%. Astfel de elevi se întîlnesc și la clasele VI-VII. Este limpede că dacă acești elevi nu-și vor îmbunătăți frecvența vor rămîne neșcolarizați. La școala din satul Răcățiu, raionul Cluj, de la începutul anului școlar și pînă acum au încetat să frecventeze cursurile 12 elevi din clasele V-VII, iar în regiunea Craiova circa 300 elevi s-au retras de la școală.

Menținerea în școală a fiecărui elev înscris, alături de o cit mai bună pregătire a acestora, nu poate fi asigurată fără o legătură cit mai strînsă și o colaborare permanentă a școlii cu familia. Nu trebuie slăbită nici un moment munca în rîndul acelor părinți care nu s-au convins încă de necesitatea de a-și trimite copiii la școală cu regularitate pînă la absolvirea școlii de 7 ani. Desigur, munca aceasta trebuie împletită cu măsuri pentru a

(Continuare în pag. a 4-a)

Un examen trecut cu succes

Ca întotdeauna tabloul de comandă al substației electrice, nu mai mare decît dimensiunile peretelui unei camere obișnuite, indica prin cadranele zecilor sale de aparate pentru măsură și control, prin strălucirea alb-verzuie a nenumăratelor lui becuri, pulsațiile vieții industriale din întregul cartier. Dar echipa electricienilor de intervenție nu era aceeași ca de obicei. În cadrul ei era cuprins de curînd, ca în mai toate echipele de intervenție din Capitală, și un elev al școlii tehnice de la Grupul școlar „Iosif Rangheț” — Ion Mateescu — venit aici la practică.

Priecut băiat, dar foarte tinăr — gîndeau tovarășii lui de schimb, mai vîrstnici. Va face oare față răspunderii pe care o au electricienii de intervenție? În clipa următoare gîndul căpătă contur real. În liniștea încăperii răsuna deodată chemarea șefului de tură:

— Atenție, băieți!

Ceilalți însă observaseră o dată cu el. Toate privirile erau ațintite către scripșorul intermitentă a unui bec roșu, care se aprinsese cu cîteva clipe în urmă pe tablou. Apoi o altă scripșor roșie: o defecțiune. Cauza se lămură și ea în curînd: o uzură la tabloul Fider de 30 Kilovolți care una substațiile.

Elevului îi reveniră în mînte, fulgerător și cu deplină claritate, indicațiile date de profesorul de tehnologie în timpul unor aplicații practice precedente. Le explicase atunci cum trebuie procedat în cazul cînd intervenea o asemenea defecțiune. Iși reamî-

tea acum pe deplin schema tuturor verificărilor cerute în asemenea cazuri. Era calm, stăpîn pe sine.

Începu o bătălie aprigă cu secundele care cîntăreau cit ore și zile întregi de muncă. Asemeni unor luptători experimentați, toți electricienii își ocupară fără zăbavă posturile. O parte din ei făcură legătura cu stația, ceilalți începură să verifice fiecare porțiune a cablului. Cîteva indicații scurte, monosilabice, înregistrate și executate simultan. Și momentul așteptat cu încordare sosi: defecțiunea fusese reparată. În stație luminile roșii, amenințătoare se stînsură. Indicațiile de pe cadrane, scripșorile alb-verzui ale becurilor semnalau din nou că totul e în ordine.

În atmosfera de entuziasm reținut care-i încălzea în clipa aceea de victorie, șeful de schimb își amînti momentele cu aceeași semnificație din piesa „Secunda 58” de Dorel Dorian, pe care o văzuse de curînd. Iși privi ceasul și zîmbi: și ei înregistraseră un timp record.

Alături de electricienii experimentați, elevul școlii tehnice ieșise victorios din prima încercare grea.

Am spicuit unul din numeroasele momente deosebite pe care le trăiesc în practica de producție elevii Școlii tehnice „Iosif Rangheț”. Toate aceste exemple dovedesc că deprinderile și cunoștințele dobîndite în anii de școală, strădania neobosită a colectivului didactic își arată din plin roadele.

Al. C.

Perfecționarea cadrelor de îndrumare

La Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din București s-a încheiat instructajul de 15 zile organizat pentru șefii secțiilor raionale de învățămînt și cultură din regiunile București, Constanța, Pitești, Ploești și din Capitală. Acest instructaj face parte din ansamblul acțiunilor ce se vor desfășura în vederea perfecționării cadrelor de conducere.

Scopul instructajului a fost acela de a-i lămurii pe inspectori asupra aspectelor teoretice și practice privind legarea învățămîntului de producție, care constituie în momentul de față unul din obiectivele cele mai importante ale școlii de cultură generală. Prin expunerile ținute li s-au înfățișat participanților la instructaj aspectele ideologice, pedagogice, psihologice ale legării învățămîntului de producție, iar prin asistențele la lecții și prin activitățile desfășurate în ateliere, pe terenul experimental și în întreprinderi industriale ei au putut să cunoască direct felul în care se realizează această legătură. Fiecare expunere teoretică a fost însoțită de demonstrații practice și de asistențe la lecții urmate de discuții, care au dat posibilitate inspectorilor să aprofundeze toate laturile legării învățămîntului de producție, să se pregătească pentru desfășurarea unei cit mai competente munci de îndrumare și control în această privință, atît cu ocazia inspecțiilor frontale sau tematice, cit și a inspecțiilor speciale pentru acordarea gradelor didactice. Șefii secțiilor de învățămînt și cultură

au putut să vadă cum se realizează legarea învățămîntului de producție în cadrul diferitelor discipline (matematică, fizică, chimie, geografie etc.), și al activităților în afară de clasă (lucrări de atelier, instruire în producție etc.), în funcție de particularitățile de vîrstă ale elevilor și de scopul educativ urmărit, cum se formează priceperile, deprinderile practice și trăsăturile morale în toate aceste activități, care sînt greșelile ce trebuie evitate.

O atenție deosebită s-a acordat problemelor legării învățămîntului de producție în condițiile specifice ale școlilor și secțiilor serale, scoțîndu-se în evidență necesitatea cunoașterii de către cadrele didactice a specificului producției din întreprinderi, a legăturii strînse dintre școală și întreprindere.

În ultima parte a instructajului au fost sintetizate o serie de observații și concluzii în sensul valorificării lor din punctul de vedere al sarcinilor muncii de îndrumare și control și s-au efectuat cîteva inspecții speciale pentru aplicarea în practică a celor învățate.

Rezultatele obținute au demonstrat necesitatea ca și în viitor munca de perfecționare a inspectorilor să fie orientată spre o analiză profundă și multilaterală a celor mai actuale probleme ale învățămîntului, în vederea ridicării muncii de îndrumare și control la nivelul noilor sarcini privind instruirea și educarea tineretului.

În ora de practică la cusături, elevele clasei a VI-a „A” de la Școala medie nr. 22. Dr. P. C. C.

Pregătirea pentru lecție a profesorului = maistru

Un element determinant pentru buna desfășurare a predării cunoștințelor tehnice și deprinderilor practice de lucru în școlile de cultură generală îl constituie pregătirea pentru lecție a profesorului-maistru. Această pregătire trebuie să țină seama de problemele de bază ale programei, de nivelul cunoștințelor științifice înzestrate de elevi la lecțiile de fizică, matematică, chimie și desen, de specificul locului de practică.

Lecțiile predate de profesorii-maistri includ, ca primă verigă, studierea unor cunoștințe teoretice necesare desfășurării în bune condiții a aplicațiilor practice, formării deprinderilor și priceperilor de lucru. Pregătindu-se pentru acest moment al lecției, profesorul-maistru trebuie să-și sistematizeze cu grijă materialul faptic necesar însușirii cunoștințelor de către elevi. Principalul în această privință îl constituie alegerea judicioasă a cunoștințelor, insistându-se asupra celor care se leagă în cea mai mare măsură de sarcinile practice pe care le vor îndeplini elevii și de legile și noțiunile științifice studiate de ei la alte discipline. De pildă, la clasa a X-a, în predarea lecției „Motoare cu electroapărare în patru timpi”, ținând seama de cunoștințele însușite de elevi la fizică în clasa a VIII-a, cu prilejul studierii transmiterii mișcărilor, mi-am propus să pun accentul pe demonstrarea faptului că arborele cotit transformă mișcarea de rotație a pistoanelor în mișcare de rotație. Totodată mi-am propus să arăt că, deoarece mecanismul de distribuție are discuri cu came de diferite forme, se poate determina deplasarea reculinie și alternativă a tijei și că în transmiterea mișcărilor de rotație cu ajutorul roților dințate (cazul pinionului de comandă al arborelui cotit și al pinionului comandat al axului cu came) raportul de transmisie este egal cu raportul numărului de dinți și cu raportul diametrelor primitive ale roților. Pentru aceasta mi-am propus să lămuresc mai întâi termenii care denumesc elementele componente ale unei roți dințate (cercul primitiv, piciorul dintelui, capul dintelui, pasul de angrenare, modul de angrenare) și apoi să le dau elevilor o problemă: să se măsoare și să se determine în mod practic pe motor, ținând seama de faptul că acesta are 6.000 ture/minut, diametrul primitiv al roților (pinionelor), numărul de dinți al acestor,

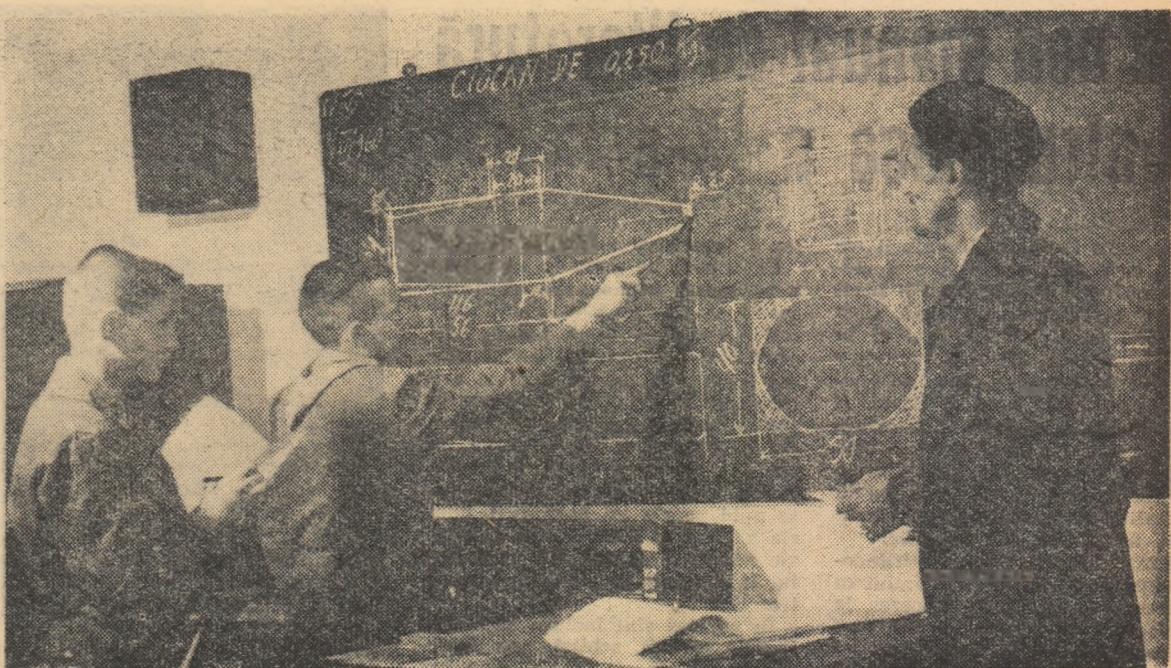
pasul de angrenare, viteza unghiulară a celor două roți și frecvența de rotație a roții comandate. În acest fel am căutat să-i pun pe elevi în situația de a-și reaminti procedeele de calcul învățate la fizică și să-i pregătesc pentru activitatea în întreprindere.

O deosebită atenție acord pregătirii pentru efectuarea demonstrațiilor practice necesare familiarizării elevilor cu sculele, mașinile-unelte etc.

Bineînțeles, în planul de lecție demonstrațiile nu figurează niciodată izolat, ci însoțind întotdeauna planul expunerii. Căutând cu percepția să fie multilaterală, stabilesc, în perioada când îmi pregătesc lecția, materialul ajutător pe care îl voi folosi.

În pregătirea pentru lecție are o mare însemnătate și alegerea exercițiilor pentru consolidarea cunoștințelor însușite de elevi, prin aplicarea lor la unele cazuri concrete obișnuite în practica de producție. De exemplu, la clasa a XI-a, pentru tema „Mașini electrice”, mi-am propus ca, după ce le voi arăta elevilor construcția dinamului și succesiunea lucrărilor pentru demontarea și montarea lui, să le dau exerciții de demontare și montare. Aceasta nu înseamnă, desigur, o anticipare a practicii în condiții de producție, ci doar consolidarea cunoștințelor noi prin metoda exercițiului.

Cu totul alte condiții impune pregătirea pentru demonstrația practică în vederea formării priceperilor și deprinderilor de muncă, demonstrație care, imbinată cu exercițiile de lucru ale elevilor, constituie metoda de bază în desfășurarea programei de lucrări practice. În pregătirea mea pentru demonstrația următoare schemă de desfășurare a lecției practice: 1. Explicarea pe scurt a scopului pentru care se efectuează respectiva lucrare; 2. Demonstrarea mișcării în întregime, în ritm normal și apoi în ritm încetinit și descompunerea ei în funcție de principalele minuri; 3. Studiul și însușirea mișcării pe părți, imbinarea acestor părți ținându-se seama de înlăturarea lor normală și urmând următoarele etape: corectitudinea mișcării, rapiditatea acesteia și deprinderea cu ritmul normal de muncă. În cazul efectuării în ritm încetinit, operația se desfășoară fără întrerupere în scopul de a da elevilor posibilitatea să-și însușească fiecare amănunțat al compo-

Așa se prezintă grafic ciocanul de 250 gr. necesar la lucrările în atelier.

nentelor ei. Paralel cu efectuarea lucrării dau explicații și atrag atenția elevilor asupra diferitelor amănunte și părți caracteristice din execuție. Spre deosebire de această metodă, demonstrarea pe părți constă în executarea mișcării în ritm normal, dar cu întreruperi după fiecare element al mișcării.

Caut să aleg, pentru familiarizarea elevilor cu efectuarea lucrărilor practice, exerciții care să-i obișnuieze cu activitatea independentă și datorită cărora să poată învăța cum să prevină de la început unele greșeli curente. Bunăoară, la tema tăierea metalelor mi-am notat să atrag atenția elevilor asupra minurii greșite a ferăstrăului, printr-o apăsare exagerată asupra cadrului și efectuarea cu întrerupere a mișcării.

De asemenea, mă pregătesc temeinic pentru analiza critică a felului cum au fost efectuate lucrările practice. Pentru greșelile comune îmi fixez, chiar în timpul desfășurării lucrării, întrebările prin care să-i conduc pe elevii respectivi către înțelegerea și remedierea greșelii pe care am observat-o.

În felul acesta, printr-o pregătire minuțioasă pentru lecții și eliminarea dăunătoarelor improvizării de moment, am reușit în acest an să ridic eficacitatea lecțiilor de lucrări practice, lucru care se oglindește în largirea orizontului tehnic al elevilor.

Gh. Stoian

profesor la Școala medie nr. 14 din București

Noi meserii în care sînt instruiți elevii

În repartizarea pe meserii a elevilor din școlile de cultură generală care fac practică în atelierele școlare și în întreprinderi, într-o serie de școli s-a trecut, începînd din acest an, la o diferențiere. Ținîndu-se seama de efortul și de aptitudinile cerute de diferite profesii, în aceste școli elevii sînt îndrumați către o categorie de lucrări, iar elevii către o altă categorie. De exemplu, la unele școli medii din Capitală băieții au fost îndrumați spre meseriile de strungari pentru mașini grele, montatori, electricieni de instalații etc., iar fetele spre meseriile de filatoare, țesătoare etc. Tot în acest an școlară Ministerul Învățămîntului și Culturii a introdus la un număr de școli, cu titlu experimental, pentru elevii din clasele V—VIII, practica la țesutul covoarelor și cusături rominești în locul lucrărilor de țesuterie și lăcătușărie. De asemenea, unele școli din Capitală își propun să introducă pentru fete și alte activități practice, cum sînt croitoria, stenografia, dactilografia, horticultura ș.a.

În această repartizare diferențiată pe meserii a elevilor din școlile medii se ține seama de posibilitățile lor fizice, de apti-

tudinile lor. Bunăoară, Școala medie nr. 28 „Dr. Petru Groza” a introdus pentru eleve, în locul lucrărilor de țesuterie și lăcătușărie, lucrări de croitorie. La Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu” din Capitală elevii au fost repartizați pentru practică la Uzinele „Tudor Vladimirescu”, unde se produc autovehicule (autobuze, troleibuze, autodube etc.), iar fetele la întreprinderea „Pavel Teacenco”, la filatură. Totuși, unele fete care au dorit să facă practică la uzinele „Tudor Vladimirescu” au fost repartizate și ele în această uzină, la meserii care corespund posibilităților lor fizice — de exemplu, lăcătușărie mecanică, ajustaj de precizie, electricitate.

La școlile medii nr. 3, 7, 22, 32 și 38 din Capitală elevii din clasele V—VIII fac practică la țesutul covoarelor și la cusături rominești. Lucrările pe care le-au efectuat acestea dovedesc multă aplicație și talent. Țesutul covoarelor și cusăturile rominești contribuie la educarea gustului estetic al elevilor din clasele respective, fac să crească interesul lor pentru artă în general și pentru arta populară în special. Introducerea practicii la țesutul covoarelor și la cusături

rominești a permis organizarea mai sistematică a atelierelor de țesuterie și lăcătușărie din școlile respective, folosirea în condiții mai bune a locurilor de muncă din aceste ateliere, utilizarea mai rațională a sculelor. În același timp, baza materială pentru efectuarea lucrărilor de țesătorie și cusături s-a asigurat ușor: pînă și așa necesară au fost procurate din comerț, iar gherghefe pentru țesutul covoarelor au fost cînoțate, în mod gratuit, de la Grupul școlar „Galvani Tei” al Ministerului Învățămîntului și Culturii.

Obiectele utile executate de elevi în cadrul practicii la cusături naționale și țesutul covoarelor vor putea fi valorificate, recuperîndu-se astfel sumele cheltuite cu procurarea materialelor. Scopul principal urmărit de cadrele didactice este însă instruirea practică a elevilor în vederea orientării lor profesionale și nicidecum realizarea de venituri, care sînt numai o consecință firească a realizării unei instruirii practice temeinice.

Ing. Nicolae Dinu

inspector la secția de învățămînt a Capitalei

Bogate cunoștințe practice

Elevii Școlii medii din Biczaz, ca și luminile puternice pe care le aprinde uriașa hidrocentrală construită aici, reprezintă viitorul. Sub ochii acestor adolescenți, veniți pe meleagurile Biczazului la vîrsta primei copilării, s-a desfășurat o măreață epopee a muncii constructive: s-a croit drum nou Bistriței, s-a creat întinderea de ape a lacului pe care circulă astăzi vapoarele, s-au ridicat fabrici și clădiri impunătoare, s-au deschis noi șosele.

Tinerii care se află astăzi pe băncile școlii din Biczaz au menirea de a ridica mai sus construcția de azi. Pentru această muncă minunată, creatoare, profesorii lor îi pregătesc cu grijă de pe acum.

Oră de fizică la clasa a XI-a. Chiar de la primele întrebări puse de profesor în legătură cu lecția nouă, în care este vorba despre transformarea căderilor de apă în energie electrică, se vede că cei mai mulți dintre elevi au fost pe șantierul barajului și la hidrocentrala de la Stejaru. După predarea lecției vor vizita sectoarele tunel-întrare și tunel-ieșire. Aici vor primi explicații care le vor permite să aprofundeze mai mult cunoștințele însușite la lecție. Legătura strînsă a celor studiate la lecții cu viața șantierului ridică deosebit de mult eficacitatea predării. Ei ajută pe elevi să dobîndească cunoștințe temeinice, să aplice în practică aceste cunoștințe.

Fabrica de ciment din Biczaz. Printre muncitorii acestei fabrici automatizate îi atrage atenția, în secția morilor de ciment, chipul unei fete tinere — aproape o copilă. Cu fruntea încrețită de atenție, apasă pe butoanele panoului de comandă. Afli că e elevă în clasa a X-a și că-și face practica, la fel ca toți colegii ei, timp de o zi pe săptămîină, la fabrica de ciment.

— Am studiat încă din anii precedenți la școală despre ampermetre și voltmetre, precum și despre principiul lor de funcționare — spune ea. Abia acum însă, după ce am învățat să le mînuiesc, am înțeles pe deplin acest principiu. Mare lucru să vezi un agregat în stare de funcționare! — adăugă eleva. Pînă acum știam cum arată un condensator sau un heblu, citisem despre ele, văzusem

desene care le reproduceau, dar nu-mi era clar în minte cum se manifestă practic legile și principiile pe care se bazează. Activitatea în producție m-a ajutat nu numai să-mi formez deprinderi care-mi vor fi de folos în munca de mai tîrziu, ci îmi lărgeste și orizontul de cunoștințe.

Fabrica de ciment, la 1 ca și celelalte mari unități industriale de pe șantier, constituie o minunată școală pentru elevii din Biczaz. Alături de fruntașii întrecerii socialiste se formează generația de mine a muncii, cei care încă de pe băncile școlii împletesc strîns învățătura cu activitatea în producție.

În dreptul cuptoarelor rotative, un elev supraveghează mișcarea automată. Îl interesează îndeosebi forța centrifugă care împrăstie clinkerul pe pereții cuptoarelor. Despre această forță a învățat pe larg la școală. Firește, în fabrică faptele sînt mult mai evidente și mai convingătoare.

Îndrăgostiți de uriașa uzină automatizată, mulți elevi ai școlii și-au ales de pe acum drumul în viață: după terminarea clasei a XI-a vor veni să muncească aici, alături de cei care i-au inițiat în primele taine ale meseriei. Vor munci și vor învăța mai departe, pentru a căpăta o calificare tot mai înaltă.

În laboratorul fabricii doi elevi urmăresc analiza calitativă a cimentului. Explică, pricepuți, ce granulație, ce greutate și ce aspect trebuie să aibă acesta. Majoritatea elevilor cunosc bine rețeta diferitelor feluri de ciment, ca și funcționarea morilor de ciment, gigantice agregate conduse cu pricepere de cîțiva muncitori de înaltă calificare. Ei sînt mîndri că produsele la a căror elaborare participă direct sînt cunoscute și apreciate în întreaga țară, că pe zeci de mari șantiere cimentul de la Biczaz ajută să se înalțe noi fabrici și uzine, noi blocuri de locuințe pentru oamenii muncii, noi școli.

În strînsă legătură cu munca în producție, elevii școlii medii din Biczaz își însușesc temeinic și multilaterale cunoștințe și deprinderi practice, se pregătesc să devină constructori înaintați ai socialismului.

L. P.

Un nou manual de literatură pentru clasa a IX-a

Predarea limbii și literaturii române în școlile elementare și medii urmărește ca elevii să-și însușească corect limba literară, să-și exprime cu ușurință, oral și în scris, gândurile, ideile și sentimentele, să cunoască principalele opere ale literaturii noastre clasice și contemporane, să știe să interpreteze aceste opere și să aprecieze valoarea lor artistică. Îndeplinirea acestor sarcini este strâns legată de calitatea manualelor de literatură, de nivelul lor științific.

Schimbările și îmbunătățirile aduse programelor de învățămînt în ultimii ani au impus trecerea la elaborarea unor manuale noi, care să corespundă mai bine cerințelor actuale, sarcinilor instructiv-educative ale școlii. Tocmai acest scop l-au urmărit concursurile instituite în ultimii ani pentru manualele de literatură română.

Unul din manualele prezentate la concurs care a întrunit calități didactice corespunzătoare exigențelor sporite ale școlii noastre, este manualul de literatură română pentru clasa a IX-a de C. Boroianu, apărut recent.

Primele capitole ale acestui manual prezintă o importanță deosebită pentru înțelegerea istoriei limbii și literaturii noastre. În capitolul „Formarea limbii române” se studiază elementele latine ale limbii noastre (structura gramaticală și fondul lexical principal), precum și influențele exercitate de alte limbi asupra limbii române de-a lungul veacurilor. Cel de-al doilea capitol al manualului se ocupă de literatura populară orală, creație anonimă și colectivă, anterioară apariției pe teritoriul țării noastre a primelor manuscrise și tipărituri.

Capitolele următoare prezintă la început, pe scurt, condițiile istorice în care s-a dezvoltat literatura noastră. Ținându-se seama de cerințele programei de învățămînt în ceea ce privește încadrarea unor scriitori sau opere în epocă, ordinea tratării în manual a scriitorilor are în vedere nu data nașterii sau anul morții acestora, ci momentul debutului literar și al activității lor mai intense în raport cu alții scriitori. De exemplu, după Ion Eliade Rădulescu, ale cărui merite pentru literatura noastră modernă de la începutul secolului al XIX-lea au fost subliniate alături de trăsăturile negative ale activității sale din timpul revoluției burghezo-democratice, a fost tratat M. Kogălniceanu, îndrumător al culturii și literaturii noastre pe făgașul național. După M. Kogălniceanu este tratat N. Bălcescu, democrat-revoluționar care a folosit arta scrisului ca armă de

luptă împotriva regimului feudal. Și în ceea ce privește modul de a prezenta monografic scriitorii ceruți de programă manualul procedează unitar. După notele biografice și bibliografice (în cuprinsul cărora nu se fac analize sau caracterizări de opere) se trece la analiza operelor scriitorului respectiv în ansamblu. De exemplu, la Gr. Alexandrescu se dă o privire generală asupra operei, studiindu-se apoi poezia lui patriotică, poezia satirică și fabulele. În concluzie se arată contribuția scriitorului la dezvoltarea literaturii noastre.

În manual sînt incluse texte integrale (poezii, schițe) sau fragmente din operele de mai mare înfățișare prevăzute pentru analiză literară, insistindu-se asupra valorii literare a operelor.

Manualul cuprinde și lecții de sinteză, ca de exemplu cele privitoare la locul istoriografiei în dezvoltarea culturii și literaturii române, la contribuția scriitorilor din generația de la 1848 la dezvoltarea literaturii etc.

O atenție deosebită acordă manualul dezvoltării limbii literare, folosind în acest scop metoda prezentării de texte ilustrative. Astfel, la literatura veche s-au dat în paralel (pe două coloane) texte de limbă română tipărite la un interval de o sută și ceva de ani (1577 și 1688). De asemenea, la sfîrșitul manualului există un glosar care explică cuvintele rar înlătinate (arhaisme, provincialisme, neologisme).

Înainte de apariție, manualul a fost apreciat pozitiv de majoritatea referenților. El a fost îmbunătățit cu ajutorul institutelor de specialitate ale Academiei R.P.R. și al facultăților de filologie din București, Iași și Cluj. S-au depus toate eforturile ca manualul să corespundă scopului didactic și să fie un mijloc eficace la îndemîna elevilor pentru cunoașterea moștenirii culturale a trecutului. În intenția autorului manualului, ca și a celor care au contribuit la apariția lui, a fost să ofere elevilor un manual școlar accesibil atît pentru cursurile de zi, cît și pentru cele serale și fără frecvență.

Firește, aceasta nu înseamnă că manualul nu mai are și unele lipsuri. Acestea vor putea însă reieși mai bine în evidență pe parcursul utilizării lui. De aceea este o datorie a tuturor celor care predau după acest manual să trimită observațiile lor critice Editurii de stat didactice și pedagogice, în vederea îmbunătățirii edițiilor viitoare ale acestuia.

Prof. I. Hangiu

Să consolidăm rezultatele obținute în generalizarea învățămîntului

(Urmare din pag. 1)

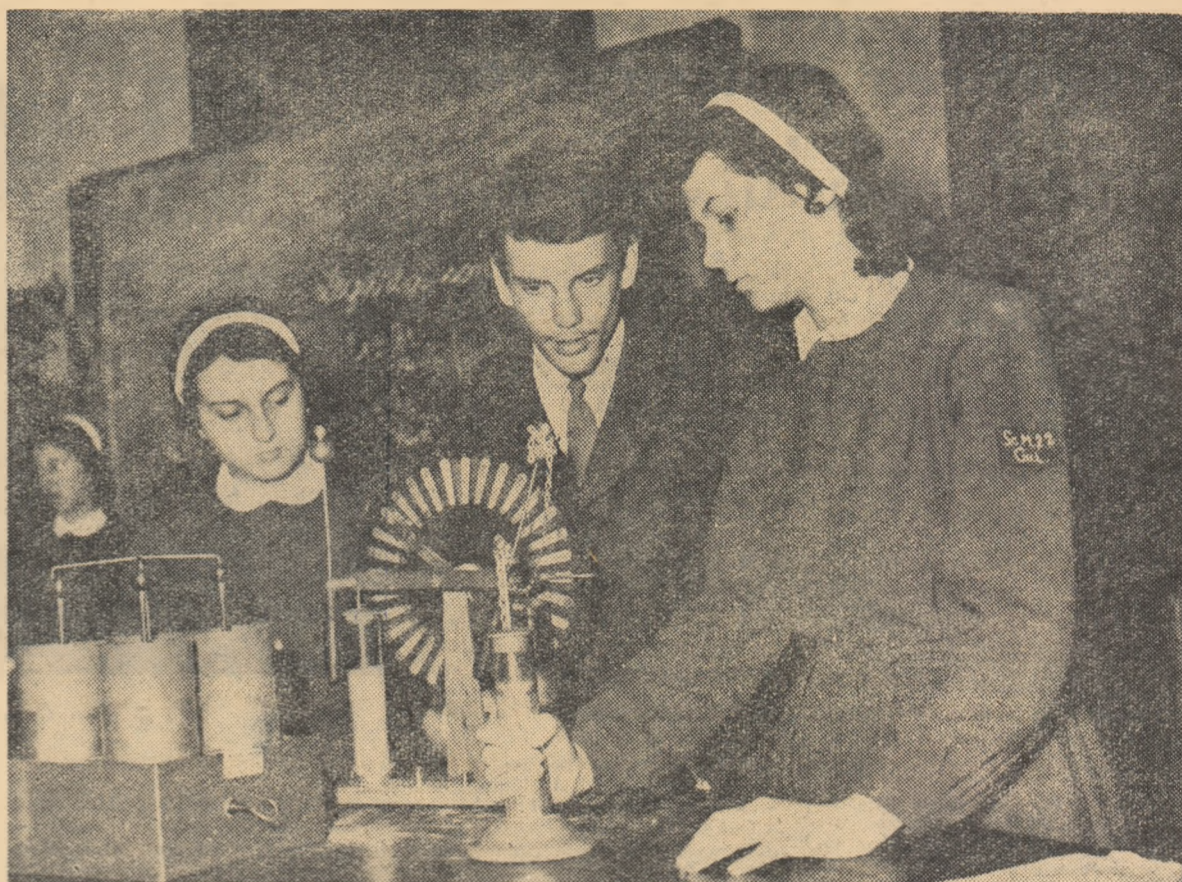
preveni slăbirea frecvenței și retragera unor elevi acum, în perioada de iarnă: primirea lor în internat, acolo unde există, organizarea de găzde comune etc. Desfășurarea unei munci instructiv-educative de calitate, obținerea unor rezultate bune în pregătirea elevilor este principialul argument care îi convinge pe elevi și pe părinții lor de necesitatea și însemnătatea învățării.

O mare răspundere în această privință revine secțiilor de învățămînt și cultură, care au datoria să prevadă în planurile lor de muncă acțiuni concrete de îndrumare și control pentru menținerea în școală a elevilor și asigurarea unei frecvențe bune. Nu este de loc laudabil sub acest aspect atitudinea secțiilor de învățămînt și cultură din raioanele Jibou, Iași ș.a., care au lăsat problema școlarizării și menținerii la cursuri a elevilor înscriși numai pe seama directorilor de școli și n-au controlat rezolvarea ei.

Luînd măsuri pentru consolidarea rezultatelor dobîndite pînă în prezent în cuprinderea elevilor la cursurile școlii de 7 ani, pentru menținerea tuturor celor înscriși și pentru o cit mai temeinică pregătire a lor, vom asigura condițiile ca în anul școlar viitor să încheiem generalizarea învățămîntului de 7 ani.

Paralel cu încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani și trecerea la învățămîntul de 8 ani, trebuie să fie în atenția cadrelor didactice și organelor de învățămînt și problema completării studiilor pentru tinerii și oamenii muncii care au absolvit în anii trecuți patru clase și au depășit vîrsta școlii elementare, prin atragerea lor în număr cît mai mare la cursurile serale și fără frecvență.

Îndeplinind cît mai bine toate aceste sarcini, școala noastră va putea aduce o contribuție tot mai mare la ridicarea nivelului de cultură al întregului popor, obiectiv de seamă stabilit de către cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

În laboratorul de fizică.

Continuitatea în munca instructiv-educativă

Printre numeroasele probleme pe care le ridică încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani și trecerea la învățămîntul general de 8 ani se află și aceea a realizării unității de conținut și metodice a activității instructiv-educative în cadrul noii perioade obligatorii de școlarizare.

Este vorba, în primul rînd, de asigurarea continuității între diferitele clase ale școlii de cultură generală și în special între clasele a IV-a și a V-a. Prin reforma învățămîntului s-au făcut primii pași spre realizarea acestei continuități, îndeosebi pe linia asigurării unității conținutului învățămîntului. Aceasta a constituit în continuare o preocupare principală a școlii noastre. Măsurile ulterioare — trecerea la învățămîntul de 11 ani, îmbunătățirea planurilor și programelor de învățămînt, desființarea examenului de absolvire a clasei a IV-a — au rezolvat încă o serie de probleme pe linia realizării continuității muncii în clasele a IV-a și a V-a.

Necesitatea rezolvării definitive a acestei probleme este demonstrată de practica fiecărei școlii, care scoate la iveală o serie de fenomene negative ce apar o dată cu trecerea elevilor din clasa a IV-a în clasa a V-a. Pe lângă importanțele transformări fizice și psihice care au loc în procesul dezvoltării copiilor la vîrsta cînd trec din clasa a IV-a în clasa a V-a și pe care cadrele didactice trebuie să le ia neapărat în considerare, dificultățile de adaptare a elevilor la activitatea clasei a V-a se datoresc și altor cauze obiective și subiective.

Pornind de la această constatare, Institutul de științe pedagogice a organizat în ultimii ani o cercetare, cu care prilej au fost experimentate o serie de măsuri în vederea asigurării continuității în munca instructiv-educativă de la clasa a IV-a la clasa a V-a. Rezultatele cercetării sînt concretizate într-o lucrare recent apărută sub egida institutului, intitulată „Continuitatea în munca instructiv-educativă la clasele a IV-a și a V-a”, ai cărei autori, Luminița Ghivirigă și Cornelia Marinescu, prezintă observațiile și concluziile experimentelor organizate la unele școli din București și dintr-o localitate satească apropiată.

Lucrarea cuprinde trei părți, concluzii și anexe. În prima parte se înfățișează pe scurt care au fost obiectivele urmărite în cursul experimentului și metodele de cercetare folosite, iar în partea a doua este prezentată situația claselor a IV-a la începutul cercetării. Analizînd această situație, autorii au urmărit în primul rînd să scoată în evidență aspectele pozitive și nega-

tive în pregătirea și în comportarea elevilor, precum și cauzele lor. După cum s-a constatat cu prilejul cercetării, aspectele pozitive și negative în pregătirea și comportarea elevilor din clasa a IV-a se datoresc, pe de o parte, trăsăturilor specifice ale fiecărei clase din punct de vedere al omogenității, al gradului de formare a colectivului de elevi, al nivelului pregătirii anterioare etc., iar pe de altă parte, stilului de muncă al învățătorului, pregătirii sale metodice, preocupării lui pentru înarmarea elevilor cu cunoștințe temeinice, pentru pregătirea lor în vederea trecerii la clasa a V-a în cadrul fiecărui obiect de învățămînt.

Din observațiile făcute reiese că adaptarea elevilor la condițiile de învățămînt în clasa a V-a depinde în mare măsură, printre altele, de felul cum s-a preocupat învățătorul clasei a IV-a de dezvoltarea exprimării corecte a elevilor și a interesului lor pentru lectura în afara clasei, de însușirea conștientă a noțiunilor de gramatică și de formarea deprinderilor de calcul oral în vederea dezvoltării gândirii logice, de înarmarea elevilor cu deprinderile de a-și expune încheget cunoștințele și de a desfășura o muncă independentă cu manualul.

În partea a treia a lucrării sînt expuse cerințele pedagogice pentru asigurarea unei juste continuități între clasa a IV-a și a V-a, așa cum au reieșit ele în timpul cercetării.

Una din problemele cele mai importante în legătură cu trecerea de la clasa a IV-a la a V-a o constituie înlăturarea eventualelor „praguri” și discontinuități în conținutul învățămîntului și în organizarea și metoda activității instructiv-educative, asigurarea legăturii dintre materialul studiat de elevi în clasele I-IV și cel studiat în clasa a V-a.

Din cercetare a reieșit că o mare importanță pentru înlăturarea greutăților ce se ivesc în adaptarea elevilor la clasa a V-a o are sistemul de muncă al cadrelor didactice, modul în care ele dau viață conținutului învățămîntului. Una din cauzele importante ale greutății de adaptare la clasa a V-a o constituie, firește, trecerea de la munca cu un singur învățător la cea cu mai mulți profesori. De aceea, în cursul cercetării s-a evitat pe cît posibil trecerea bruscă de la un sistem de muncă la altul prin introducerea treptată în activitatea clasei a IV-a a viitorilor profesori ce vor preda la clasa a V-a. S-au organizat în acest scop asistențe ale profesorilor la lecțiile ținute de învățător, apoi predarea unor lecții la clasa a IV-a, treptat, de către

viitorii profesori, fiecare la disciplina sa. Acest procedeu a dat rezultate pozitive, pentru că profesorii au avut posibilitatea să cunoască dinainte clasa cu care vor lucra, sistemul de muncă al învățătorului, iar elevii au putut să se obișnuiască treptat cu viitorii profesori și cu sistemul lor de muncă.

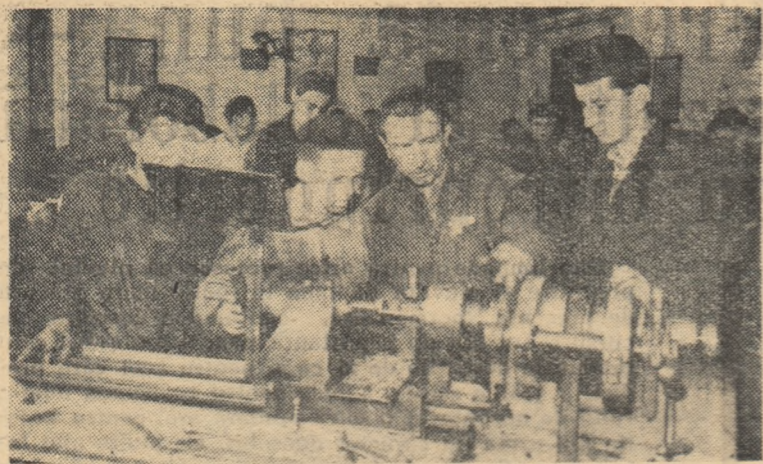
Asigurarea legăturii între munca profesorilor ce vor preda la clasa a V-a și cea a învățătorilor de la clasa a IV-a prezintă numeroase aspecte, la lămurirea cărora cadrele didactice pot aduce o contribuție prețioasă. În mod deosebit se pune problema realizării continuității pentru viitorul diriginte, ca și pentru profesorii care predau unele discipline ca muzica, educația fizică, desenul. De aceea, autorii lucrării sugerează ideea ca viitorul diriginte al clasei a V-a să fie desemnat din vreme, pentru a se putea ocupa de cunoașterea viitorilor săi elevi încă din timpul cit ei sînt în clasa a IV-a.

Lucrarea ridică și o serie de alte probleme în legătură cu asigurarea continuității în munca instructiv-educativă, cum ar fi: introducerea treptată a elementelor de nouitate în metoda lecțiilor (folosirea de scheme la tablă în clasa a IV-a, lecții introductive la clasa a V-a etc.), cunoașterea în amănunt de către învățători și profesori a particularităților de vîrstă și individuale ale elevilor din clasele a IV-a și a V-a, menținerea pe cît posibil a vechilor colective de elevi și repartizarea proporțională a celor nou veniți, întocmirea justă a regimului de viață și altele.

În anexă sînt arătate modele de planuri de măsuri și chestionare folosite în timpul cercetării.

Desigur, lucrarea nu a putut să analizeze toate aspectele unei probleme atît de complexe ca aceea a asigurării continuității în munca instructiv-educativă și a unității metodice în întreg ciclul elementar, iar unele din aprecierile și concluziile ce le conține nu pot fi considerate ca definitive. Studiind cu atenție această lucrare, cadrele didactice vor putea să vină cu noi sugestii, cu noi propuneri și concluzii, aducînd astfel o contribuție prețioasă la găsirea celor mai potrivite forme de asigurare a continuității în munca instructiv-educativă la clasele a IV-a și a V-a.

Redacția solicită cadrele didactice să-și prezinte în paginile „Gazetei învățămîntului” experiența și părerea în această importantă problemă.

În atelierul de strungărie al Centrului școlar mecanic din Oradea, maestrul-instructor explică ucenicilor o lucrare la strung.

Centrul de practică al ucenicilor din sectorul hortiviticol

În vederea găsirii celor mai bune soluții pentru instruirea ucenicilor din agricultură la nivelul științei agrotehnice avansate, Institutul de cercetări hortiviticele a organizat un centru de practică cu caracter experimental pe lângă baza sa experimentală de la Băneasa. La acest centru își desfășoară activitatea, pe serii, ucenici din toate școlile care aparțin institutului.

Ucenicii studiază aici diverse probleme privind cele patru sectoare hortiviticele (viticol, pomicol, legumicol și floricol), aplicând totodată cele învățate la rezolvarea problemelor concrete de producție. La sfârșitul perioadei de practică colectivele de ucenici prezintă o serie de referate care sintetizează cunoștințele însușite cu prilejul efectuării lucrărilor în condiții de producție. Referatele alcătuite în acest an au fost prezentate curind, în cadrul unor cercuri de studii ale ucenicilor pe specialități de bază. Ele au fost urmate de discuții vii și interesante, constituind astfel adevărate lecții-sinteză.

Majoritatea referatelor au dovedit că ucenicii știu să folosească cu pricepere regulile, procedeele și legile studiate, să infățișeze științific nu numai rezultatul muncii, ci însuși procesul lucrărilor executate — tehnica, metoda și organizarea lor. De exemplu, ucenicii de la Școala hortivitică din Odobești au prezentat în referatul alcătuit la sfârșitul practicii numeroase fapte noi și interesante cu privire la plantarea soiurilor de viță nobilă și la lucrările de întreținere a viei în vederea obținerii unei producții bogate.

Discuțiile purtate cu prilejul prezentării referatelor au arătat că ucenicii cunosc problemele cele mai importante ale dezvoltării de perspectivă a agriculturii noastre socialiste. Astfel, cele spuse de ucenicii școlilor viticole din Iași, Miniș (regiunea Timișoara), Pietroasele (regiunea Ploiești), Valea Călugărească (regiunea Ploiești) au dovedit o bună cunoaștere a principalelor probleme ale viticulturii ca, de pildă, clasificarea terenurilor pentru cultura viei, cultivarea varietăților de viță nobilă și altoită etc.

Majoritatea ucenicilor s-au referit adesea în discuțiile lor la situația concretă a viticulturii din țara noastră. Astfel, unul dintre ucenicii de la Grupul școlar din Iași, vorbind despre necesitatea altoirii viei și a introducerii unor multiple varietăți nobile a pus în contrast avântul luat de cultura viei de vie în anii regimului democratic-popular cu dezastrul aduse viticulturii de atacul filoxerei în perioada regimului burghez-moșieresc, din cauza lipsei de grijă a guvernărilor. Ucenicii de la școlile din Pietroasele, Miniș, Voinești etc. au ridicat numeroase probleme legate de practica agrotehnică înaintată ca, de exemplu, raportarea culturii viei la structura și compoziția terenurilor, la factorii climatici și de rentabilitate. Vii discuții s-au purtat cu privire la tehnica plantării

viei pe terenurile în pantă în comparație cu lucrările efectuate pe terenurile de șes.

Deosebit de valoroase și cu largă aplicativitate practică au fost discuțiile purtate pe marginea sistemului de plantare a viei în terenurile nisipoase, problemă cunoscută inițial doar de acel colectiv de ucenici care efectuase practica în producție pe asemenea terenuri. Datorită referatului prezentat de aceștia, referat bogat ilustrat cu ajutorul unor planșe, problema a fost lămurită atât din punct de vedere tehnic, cit și economic.

Desfășurarea activității ucenicilor în cadrul centrului de practică în producție organizat anul acesta de către Institutul de cercetări hortiviticele a scos însă în evidență și o serie de deficiențe. Bunoară, ucenicii nu reușesc întotdeauna să diferențieze fenomenele generale de anumite cazuri accidentale și nici ceea ce este principal de ce este secundar. S-a simțit, în aceste cazuri, o anumită lipsă de îndrumare din partea profesorilor de specialitate, ceea ce dovedește că unii din ei socotesc, în mod cu totul greșit, că în cadrul practicii experimentale rolul lor de conducători ai muncii ucenicilor este mai redus, ceea ce primează fiind activitatea independentă a acestora sub conducerea colaboratorilor științifici din stațiunile experimentale. Experiența a arătat însă că, în condițiile activității pe centre de practică, rolul conducător al profesorului nu scade ci, dimpotrivă, crește, explicațiile lui fiind factorul de bază în însușirea de către ucenici a cunoștințelor noi, în legarea acestora de cunoștințele studiate anterior, în rezolvarea practică a problemelor, în formarea priceperii de a interpreta multilateral fenomenele.

Cu ocazia discuțiilor pe marginea referatului s-a constatat că aneori ucenicii nu sînt capabili — din lipsa posibilităților de exprimare — să facă informări corecte din punct de vedere științific asupra unor probleme. Profesorii conducători ai practicii trebuie să aibă în vedere și acest lucru, să-i ajute pe ucenici să-și formuleze corect ideile. Pe viitor se impune de asemenea cu necesitate intervenția în discuțiile pe marginea referatelor a conducătorului științific al practicii, pentru lămurirea unor probleme puse incomplet în referat sau neînțelese de ucenici și pe care nici întrebările suplimentare și nici discuțiile purtate nu le-au putut lămuri definitiv.

Îmbunătățindu-și neconținut activitatea, orientându-și munca spre problemele de bază ale agriculturii noastre socialiste în etapa actuală, centrele de practică organizate pentru ucenici în cadrul stațiunilor experimentale ale institutelor de cercetări pot deveni un mijloc prețios de instruire și educare a viitorilor lucrători din agricultură.

Dimitrie D. Roman

cercetător principal la Institutul de științe pedagogice

Formele instruirii ucenicilor în întreprinderi

Instruirea ucenicilor în producție se desfășoară în prezent pe baza a trei forme principale: repartizarea ucenicilor pe lângă muncitorii-instructori, includerea lor în echipe de muncitori și instruirea în cadrul brigăzilor de producție. Pornind de la sarcinile cu privire la pregătirea viitorilor muncitori formulate în documentele celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, Cabinetul metodic pentru învățămîntul profesional și tehnic din Cluj a organizat recent o cercetare asupra eficacității acestor forme de instruire, urmărind să vadă dacă ele asigură în suficientă măsură pregătirea unor muncitori capabili să stăpînească mijloacele tehnice perfecționate, cu care sînt dotate întreprinderile noastre socialiste. Cercetarea s-a efectuat la întreprinderea „Unio” din Satu Mare, la Combinatul metalurgic din Reșița, la uzinele „Gh. Dimitrov” din Arad și la uzinele „Industria Sirmei” din Cimpia Turzii.

Rezultatele cercetării au arătat că marea majoritate a maștrilor și inginerilor din întreprinderile respective apreciază pozitiv formele existente de instruire în producție. Ei au subliniat că fiecare formă de instruire prezintă un coeficient de pondere diferit, în funcție de anumite condiții obiective: specificul profesiei, utilajul existent, numărul maștrilor și muncitorilor capabili să conducă instruirea practică, numărul ucenicilor etc. avînd însă — toate — o serie de avantaje comune. În primul rînd, avantajul constă în faptul că deservirea ucenicilor cu materiale, scule, dispozitive, instrumente de măsurat și documentație tehnică este o problemă rezolvată de către uzine și întreprinderi. În al doilea rînd, ucenicului i se oferă posibilitatea de a lucra la mașinile moderne. În al treilea rînd, ucenicul se obișnuiește încă din timpul școlii cu ritmul procesului de producție din uzină, cu munca în acord, cu disciplina socialistă în muncă, cunoaște metodele înaintate.

Cu privire la forma de instruire pe lângă muncitori și în echipe de muncitori s-a arătat necesitatea unui instructaj individual, adaptat cit mai mult cerințelor programei, precum și nivelului de pregătire și particularităților individuale ale fiecărui ucenic în parte. Unanimă a fost aprecierea că în condițiile lucrului la mașini-unelte, la prese sau la bancuri de ajustaj, sub îndrumarea unui muncitor de înaltă calificare, ucenicii beneficiază de un instructaj mai activ, putîndu-se remedia astfel greșelile în stadiul incipient și evitîndu-se aproape complet rebutiile.

Cercetarea desfășurată a conturat ramurile de producție pentru care cea mai indicată formă de instruire este încadrarea ucenicilor în echipe de muncitori. Această formă de instruire se poate aplica în special pe

șantierele de construcții, la turnătorii, oțelării, laminoare, furnale etc. Șefii de echipă, avînd o viziune de ansamblu asupra unei lucrări de mai mare amploare, pot repartiza pe ucenici muncitorilor din echipă în așa fel încît ei să-și însușească treptat operațiile cerute de efectuarea întregii lucrări, de la cele mai simple la cele mai complexe.

Muncitorii, maștrii și inginerii apreciază de asemenea favorabil calitatea și avantajele instruirii în brigăzi conduse de maștri, recomandînd această formă de instruire în special pentru sectorul de construcții, secțiile de montaj și construcții metalice, precum și în sectoarele de mașini-unelte în care se pot organiza secții speciale de lucru pentru ucenici, cu plan de producție deformat din planul sectorului respectiv. Aici avantajul constă îndeosebi în faptul că se asigură continuitatea în procesul instruirii, grupa de ucenici existînd ca o unitate constituită atît în timpul pregătirii teoretice cit și în timpul activității practice. De asemenea, s-a evidențiat că în cadrul acestei forme de practică există posibilitatea de a pune de acord programa școlară cu planul de producție al întreprinderii.

Cercetarea întreprinsă în rîndul ucenicilor a arătat, o dată mai mult, că marea majoritate a muncitorilor-instructori se ocupă cu interes și dragoste de pregătirea celor tineri. Îndrumările date de ei se referă nu numai la formarea sau corectarea unor deprinderi de muncă, ci și la completarea unor cunoștințe profesionale în lumina cerințelor tehnicii moderne. Astfel, instructorii din rîndul muncitorilor de înaltă calificare din secțiile cu mașini-unelte nu se mulțumesc numai să-i deprindă pe ucenici să ascuță sculele așchietoare în vederea aplicării metodelor înaintate de tăiere rapidă sau intensivă, ci le explică, în funcție de noul profil al cuțitului, și acțiunea forțelor care permit un regim de lucru superior. De asemenea, muncitorii-instructori îi ajută pe ucenici să-și adîncească cunoștințele cu privire la citirea corectă a schițelor și desenelor de lucru în strînsă legătură cu executarea practică a piesei respective și îi îndrumă să-și in-

sușească pe deplin tehnica mînării instrumentelor de precizie pentru măsură și control.

Se desprinde deci, ca o concluzie generală pe marginea cercetării întreprinse că, în majoritatea cazurilor, actualele forme de instruire practică în producție corespund cerințelor unei bune pregătiri profesionale a viitoarelor cadre de muncitori.

Muncitorii, maștrii și inginerii din întreprinderi au făcut sugestii valoroase pentru îmbunătățirea formelor de practică. Bunoară, unii ingineri au propus ca pe viitor să nu mai repartizeze ucenicii la practică decît fruntașilor în producție și inovatorilor, a căror activitate profesională este constant pozitivă. De asemenea, se impune lichidarea cu hotărîre a sistemului practicat în unele secții de a repartiza mai mulți ucenici pe lângă mașina aceluiași muncitor-instructor. Apare evidentă necesitatea repartizării ucenicilor prin rotație la tipurile principale de mașini-unelte moderne folosite în întreprinderi, pentru a-i putea familiariza cu regimul de lucru al acestora și cu metodele de muncă ale muncitorilor fruntași. A ieșit de asemenea în evidență necesitatea de a se renunța la repartizarea ucenicilor pe lângă muncitori care confecționează piese de mare serie — în afară de cazurile cînd aceștia lucrează la mașini automatizate și cu comandă-program ale căror principii de funcționare trebuie cunoscut de tineri. În celelalte cazuri, însă, repartizarea pe lângă mașini la care se lucrează piese de mare serie ar putea forma deprinderi înguste.

Totodată a apărut evidentă necesitatea controlului și îndrumării atente și mai sistematice asupra desfășurării practicii din partea maștrilor din producție și a inginerilor șefi de sectoare.

Cercetarea efectuată a dovedit înlăuntru că formele actuale de instruire în fabrici și uzine — îmbunătățite continuu în lumina cerințelor unei calificări tot mai înalte a viitorilor muncitori — asigură cele mai largi posibilități de calificare a unor cadre tehnice pregătite, capabile să rezolve problemele tehnicii moderne.

Ștefan Lind

Schimb de experiență între școlile de meserii

De curînd, la Școala de meserii din Pitești s-a desfășurat un rodnic schimb de experiență la care au participat, alături de cadrele didactice ale școlii-gazdă, profesori și maștri din școlile de meserii din Rimnicu-Vilcea, Curtea de Argeș, Cîmpulung-Muscel, Suici și Vața (raionul Vedea).

Cadrele didactice participante la schimbul de experiență au asistat la o serie de lecții de specialitate

precum și la lecții privind organizarea producției și prețul de cost. De asemenea, au ascultat un referat privind instruirea practică în atelierele de producție ale școlilor.

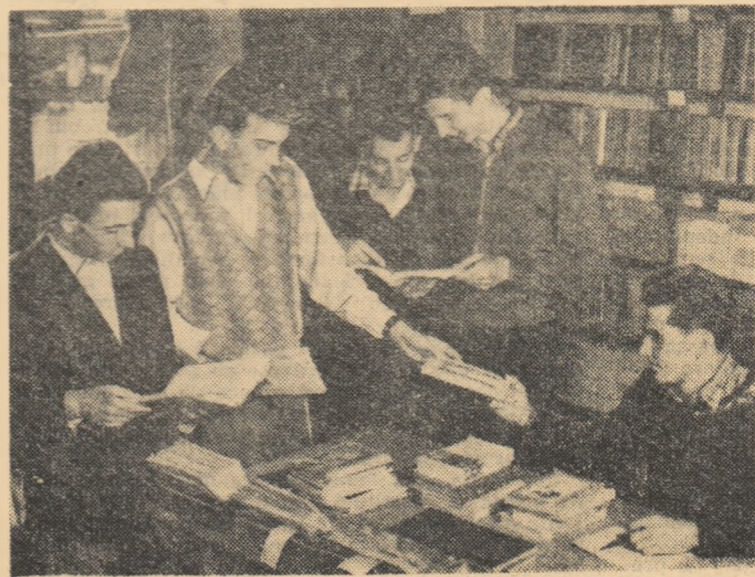
Deosebit de interesante au fost discuțiile purtate în cadrul schimbului de experiență, discuții care s-au referit la problemele esențiale ale activității școlilor de meserii. Școlînd în evidență faptul că programa de instruire practică la anul I trebuie realizată pe baza executării unor obiecte utile, care pot fi valorificate, vorbitorii s-au oprit în special asupra necesității de a se respecta această programă și la selecția de croitorie-lete, unde o parte din lucrările contractate de școlile cu acest profil nu sînt din cele prevăzute în programă.

Discuțiile au reliefat necesitatea de a se folosi cu rigurozitate în predare normele, staturile și termenii tehnici consacrați. De asemenea, s-a subliniat și atenția ce trebuie acordată schițelor și schemelor simple efectuate la tablă, astfel ca ele să îndeplinească normele tehnice folosite în desen.

Cu mult interes au cercetat participanții la schimbul de experiență bogata expoziție de material didactic organizată de cercul pedagogic din Pitești. Expoziția cuprinde machete, grafice, diagrame etc.

Schimbul de experiență a înarmat cadrele didactice cu noi cunoștințe metodice care îi vor ajuta să ridice nivelul predării.

Filip Stănescu

La biblioteca Centrului școlar tehnico-profesional de pe lângă uzinele „Independența” din Sibiu.

Spicui din scrisori

Numeroase cadre didactice revădă calitatea mult îmbunătățită a actualelor manuale școlare, în care găsim un instrument de cel mai mare ajutor în munca instructiv-educativă.

Cu toate acestea în unele manuale se întâlnesc uneori și greșeli, care-i derutează pe elevi și pun cadrele didactice într-o situație dificilă. O astfel de greșală ne este sesizată de profesorul Gheorghe Ciobotaru, din raionul Vaslui.

• În manualul de aritmetică pentru clasa a V-a — arată tovarășul Ciobotaru — datele problemei nr. 133 de la pagina 88 sînt greșite. Enunțul problemei se prezintă astfel: Un atelier de croitorie a primit 12 m. de stofă în valoare de 3650 lei. O parte din stofă costă 150 lei metrul, iar cealaltă parte, 280 lei metrul. Ce cantitate de stofă s-a primit din fiecare calitate?

Intr-adevăr, datele problemei nu se verifică prin rezolvarea ei. În loc de 3650 lei, valoarea stofei este de 2970 lei. Tot așa de bine pot fi considerate ca greșite și alte date ale problemei, în cazul cînd valoarea indicată se consideră ca exactă. Corectarea necesară poate fi însă făcută de oricare profesor de matematică, fără ca pentru aceasta să se adreseze organelor superioare spre a i se indica datele exacte ale problemei — așa cum face tov. Ciobotaru. Desigur, e bine că tov. Ciobotaru a sesizat greșeala. Și în alte manuale școlare s-au mai strecurat greșeli și, sesizîndu-le, cadrele didactice ajută editura să le înlăture. În cazul de față, după cîte am fost informați, Editura didactică și pedagogică a sesizat greșeala din problema nr. 133, ca și altele, și le-a corectat cu prilejul revizuirii manualului, care va fi reeditat pentru anul școlar viitor.

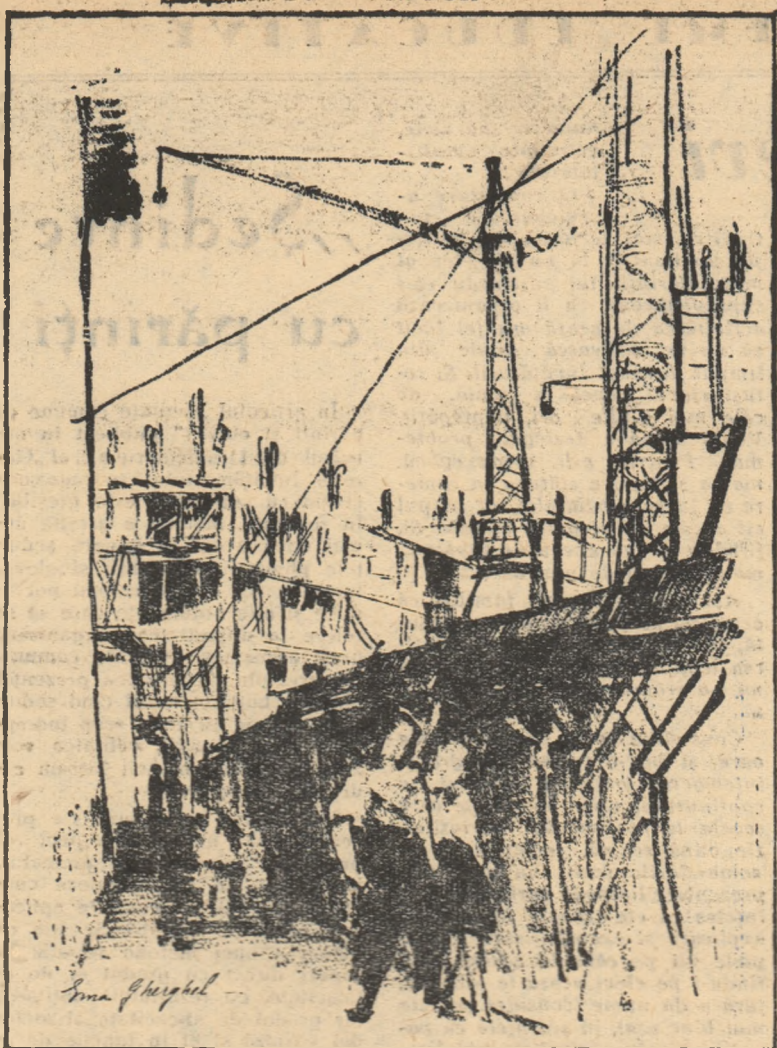
• Un alt cititor, tovarășul Gh. Murea, din raionul Adomclisi, ne-a semnalat o greșală în abecedar: la pagina 51 este introdusă propoziția „Ei fac o horă”, deși pînă aci nu li s-a predat încă e-levilor sunetul și litera „i”, această fiind prevăzută abia la pagina 62 din abecedar. Este necesar ca editura să ia în seamă și această observație și, în general, să dovedească o grijă mai mare pentru conținutul corect al manualelor.

Învățătorii vor trebui să procedeze la eliminarea acestei propoziții din text atunci cînd vor preda lecția respectivă.

Unele cadre didactice, ca prof. Florica Monciu de la Școala de 7 ani din comuna Berechiu, raionul Ițeu, obișnuiesc să intre la ore cu mari întîrzieri.

— Trebuie să intru în clasă, dar peste 15 minute se termină ora și te chem!...
Desen de FRED GHENĂDESCU

Prof. EMA GHERGHEL (București): „Se reconstruiește Calea Griviței”.

Materiale pentru Muzeul pedagogic

Nu de mult s-a anunțat prin presă că Ministerul Învățămîntului și Culturii a hotărît înființarea unui muzeu pedagogic pe lângă Institutul de Științe Pedagogice. În scurtul răstimp care a trecut de atunci, numeroase persoane au trimis documente, cărți vechi, manuale școlare, fotografii, portrete și alte materiale atît pentru muzeu, cît și pentru arhiva științifică ce a luat ființă în cadrul institutului. Spontaneitatea cu care sînt trimise aceste materiale este o dovadă a prețurii de care se bucură în rîndurile oamenilor muncii școala noastră.

Pentru ca materialele trimise Institutului să aibă o adevărată valoare documentară, este bine ca cei ce le oferă să le selecționeze cu grijă, apreciind vechimea, raritatea sau importanța lor. Desigur, valoarea materialului o apreciază, în ultima instanță, instituția care îl primește.

Este indicat însă s-o aprecieze întîi persoana care îl oferă și apoi, dacă crede că prezintă însemnătate, să trimită Institutului de Științe Pedagogice o descriere a lui, indicînd și modalitatea de oferire (dăruire sau cu plată). După primirea răspunsului afirmativ, materialul va fi trimis sau prezentat direct la Institutul de Științe Pedagogice, în str. Sfinții Apostoli nr. 14, raionul Lenin, București. Prezentarea se poate face zilnic, între orele 13.30—15.30.

Nu este vorba de opera lui H. G. Wells și nici de eroul principal al acesteia, după cum nu este vorba nici de vreun alt roman de aventuri, plămîuit de inchipuirea unui minunitor de pană amator de senzații tari. Este vorba de un caz autentic.

Omul invizibil de care ne ocupăm noi se află la Fălțiceni, se numește Gh. Homescu și este șeful secției raionale de învățămînt și cultură. El este omul care stăpînește marel secret de a se face invizibil. Nu uzează însă oricînd de puterea lui miraculoasă, ci numai atunci cînd trebuie să iasă din vreo încurcătură.

S-a întîmplat, de curînd, să ajungă la Fălțiceni un reprezentant al Ministerului Învățămîntului și Culturii, care se interesa de activitatea școlii medii cu instruire în producție din localitate. L-a întrebă pe șeful secției de învățămînt și cultură cum s-a organizat această activitate, dacă s-au trimis la școala respectivă instrucțiunile ministerului, programele de învățămînt etc.

Pasă-mi-te, șeful secției nu trimisese nici instrucțiunile, nici programele. Cum să facă să scape de necaz? Încercă întîi prin mijloace, ca să spunem așa, naturale: afirmă că n-a

Dintre manifestările artistice din viața satului, teatrul de amatori constituie o activitate importantă și mult îndrăgită de țărani muncitori. Influența educativă a teatrului se exercită în egală măsură asupra spectatorilor ca și asupra interpreților amatori. Iată de ce calitatea spectacolului, interpretarea dată faptelor și personajelor sînt elemente de prim ordin, căror trebuie să li se dea cea mai mare atenție.

Pornind de la această premisă, secția de învățămînt și cultură a raionului Costești a organizat, cu sprijinul Casei regionale a creației populare, un curs de regie artistică în scopul pregătirii instructorilor pentru echipele de teatru sătești. Cursul, care funcționează pe lângă Școala populară de artă din Pitești și este condus de actorii de la Teatrul de stat „Al. Davilla” din localitate, are durata de doi ani și-și desfășoară activitatea în timpul vacanțelor.

Peste 20 de profesori—instructori ai echipelor de teatru sătești—frecventează acest curs, aflîndu-se acum în anul al II-lea. „Elevii” au avut mult de învățat din lecțiile predate pînă în prezent, în care li s-a vorbit despre întocmirea caietelor de regie, despre punerea în scenă a unui spectacol, despre fazele repetițiilor, despre grimă și decor. S-au organizat și lecții practice, cu care ocazie profesorii au asistat la repetițiile colectivelor Teatrului de stat și Teatrului de păpuși din Pitești. Fiecare zi de curs s-a încheiat cu vizionarea unui spectacol. Vizionările, ca și discuțiile purtate pe marginea lor au constituit un minunat prilej de consolidare a cunoștințelor, de confruntare a metodelor folosite în prezentarea spectacolelor. La examenul dat la sfîrșitul anului I, fiecare „elev” a prezentat caietul de regie al piesei jucate de formația pe care o conduce în cadrul concursului bial de teatru „I. L. Caragiale” și o lucrare literară personală (sceneta, schiță, program pentru brigadă). De asemenea, s-a montat în colectiv piesa „Răfuiala” de T. Vornic.

Rezultatele bune nu au întîrziat să se arate. Chiar în urma primei etape a cursului, mișcarea artistică teatrală de amatori din raionul Costești s-a îmbunătățit în mod simțitor. Cu ocazia concursurilor intercomunale din anul acesta spectatorii au avut prilejul să constate cu satisfacție că echipele de teatru din raionul nostru au realizat frumoase progrese. Spre deosebire de trecut, cînd majori-

tatea echipelor nu pregăteau decît o singură piesă, de astă dată ele s-au prezentat cu repertorii cuprinzînd cîte patru-cinci piese, judicioase alese, cu conținut actual și legate de specificul comunei. S-au îmbunătățit punerea în scenă, confecționarea decorurilor, machiajul etc. S-au prezentat bine la faza intercomunală a concursului bial de teatru „I. L. Caragiale” echipele căminelor culturale din comunele Gliganu, Băseni, Rociu, Sipote, Birlogu, Humele și altele, echipe care s-au calificat pentru faza raională. La faza raională, echipa din comuna Băseni a reușit să atragă atenția spectatorilor prin interpretarea de calitate a piesei „Bărbatul fără opinci” de Mihail Leonard. Instructorul acestei formații a ales cu mare grijă pe interpreți pentru toate rolurile, ușurînd astfel reliefaarea conflictului piesei la un nivel artistic corespunzător și punînd în lumină conținutul ei educativ. Prin buna interpretare și orientarea regizorală justă, echipa de amatori din Băseni a dovedit că are reale posibilități pentru a reprezenta raionul și la fazele superioare ale concursului.

Demnă de semnalat este și activitatea instructorului echipei de teatru de la Rociu. În vederea punerii în scenă a spectacolelor, acesta a confecționat pănouri mobile, care-i dau posibilitatea să monteze decoruri variate.

După cum se vede, cadrele didactice care au frecventat cursurile Școlii populare de artă—secția regie—au izbutit să-și însușească cele predate în cadrul lecțiilor și să aplice în practică. Rămîne ca ele să primească mai departe sprijinul și îndrumarea necesară din partea secției de învățămînt și cultură raionale și a Casei regionale de creație populară. Acestea au datoria să-i ajute în punerea în scenă a spectacolelor, să le pună la îndemînă texte noi, să solicite colectivul de artiști de la Teatrul de stat „Al. Davilla”-Pitești să prezinte spectacole la căminele culturale.

Socotim că învățătorii și profesorii instructori de teatru, bucurîndu-se de acest ajutor și primind noi cunoștințe de specialitate în anul al doilea al cursului de regie, vor ajunge regizori buni, capabili să prezinte spectacole cu o înaltă valoare educativă și cu un nivel artistic ridicat.

Prof. Anghel Dumitru
comuna Birlogu,
raionul Costești

Omul invizibil

primit nici un fel de programe. Cum însă i s-a propus să se facă o cercetare la fața locului—adică să se controleze dacă instrucțiunile și programele nu se află cumva chiar la secție—s-a hotărît să recurgă la faimoasele mijloace

Joiletos

supranaturale. A pornit-o împreună cu reprezentantul ministerului spre secție, dar pe drum acesta s-a trezit deodată singur. Pe tovarășul Homescu nu l-a mai văzut nici în dreapta, nici în stînga, nici ieri. Pe cine să mai întrebă ceva? Reprezentantul ministerului a plecat fără să-l mai poată vedea. În acest timp instrucțiunile și programele—cum bănușiți desigur și dvs.—dormeau nevăzute în întunericul sertarului tovarășului Homescu.

Mijlocul miraculos de a se face nevăzut l-a ajutat. Nu i-a mai cerut nimeni nici o explicație. Probabil că cel care constatase atunci dispariția credea în minuni.

Convingîndu-se că metoda lui e foarte bună, tovarășul Homescu a mai aplicat-o și

altă dată. Urma să aibă loc inaugurarea activității noului ansamblu raional de cîntece și dansuri—lucru hotărît și anunțat din vreme—la care șeful secției de învățămînt și cultură trebuia neapărat să participe. Au venit reprezentanții ai organelor regionale, erau prezente organele raionale. Dar, la ora cînd trebuia să fie de față la festivitate, șeful secției iar n-a putut fi văzut. Degeaba l-au căutat toți. Ochii lor nu reușeau să-l zărească nicăieri pe cel ce stăpînește marea taină a dispariției. Poate că era pe aproape, poate că făcea chiar haz de încercările zadarnice ale celor neînțiați în marel secret. De arătat însă nu s-a arătat decît după ce totul a trecut, iar lucrurile s-au liniștit.

Și uite așa dispăre el ori de cîte ori ai nevoie de dînsul, ori de cîte ori nu mai găsește alt mijloc de a ieși din cîte o încurcătură.

Cum însă din pricina lui s-au creat multe încurcături în munca secției de învățămînt și cultură a raionului Fălțiceni, n-ar fi exclus să i se ceară să dispară într-o bună zi de acolo pentru todeauna.

M. Costin